

Lääkeinformaation koordinaatioryhmän kokous 4/2025

Aika: Tiistaina 9.12.2025 klo 13.01–14.05

Paikka: Microsoft Teams -yhteys

Läsnä: Päivi Kiviranta, puheenjohtaja, Fimea
Maria Veteläinen, sihteeri, Fimea
Raija Sipilä, Suomalainen Lääkäriseura Duodecim
Inka Puumalainen, Suomen Apteekkariliitto, saapui klo 13.30
Tiina Mäkelä, Terveystieteiden AMK-verkosto; Laurea-ammattikorkeakoulu

Työryhmien edustajat:

Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen:

Tarja Pajunen, Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer

Tuomo Heinonen, Boehringer Ingelheim Ky

Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua:

Essi Kariaho, Pharmaca Health Intelligence Oy

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen:

Sanna Passi, Suomen Farmasialiitto

Tutkimus ja seuranta:

Emma Aarnio Itä-Suomen yliopisto, Farmasian laitos

NELJÄ NOSTOA KOKOUKSESTA

1. Kokouksessa hyväksyttiin sellaisenaan työryhmän aiopaperi: Lääkehoidon opettajien monialainen foorumi VI. Tapahtuma toteutetaan aiempaan tapaan Farmasian päivien yhteydessä marraskuussa 2026. Marikki Peltoniemi kokoaa suunnittelusta vastaavan ryhmän alkuvuodesta.
2. Sanna Passi esitteli sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskevaa lainsäädännön uudistusta. Lakipaketin toinen vaihe tulossa todennäköisesti lausuntokierrokselle kesällä 2026.
<https://stm.fi/ammattihenkilöitä-koskevan-lainsaadannon-uudistus>
3. Lääkehoidon päivä 2026 pidetään 12.3. Ohjelmassa on avoin maksuton webinaari klo 13-15:15. Kaikkien toivotaan viestivän ja tiedottavan päivästä ja sen ohjelmasta aktiivisesti omissa verkostoissaan. Lisätietoa: [Lääkehoidon päivän verkkosivut](#) (Fimea) ja [Lääkehoidon päivä, Ajankohtaiset](#) (Super ry)
4. Potilaiden osallisuutta ja osallisuuden toteutumista tutkimuksissa selvitetään. Selvitystä toteuttaa Tutkimus ja seuranta -työryhmän kyljessä toimiva Potilaiden osallisuus rationaalisen lääkehoidon tutkimuksissa -työryhmä.

MUISTIO

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.01. Puheenjohtajan sijaisena toimi Päivi Kiviranta ja sihteerinä Fimean korkeakouluharjoittelija Maria Veteläinen. Osallistujat esittäytyivät lyhyesti.

2. Koordinaatioryhmän toiminta

- a) *Hyväksytty: Aiepaperi - Lääkehoidon opettajien monialainen foorumi VI.* Aiepaperi oli kokouksen esityslistan liitteenä. Foorumi pidetään Farmasian päivien yhteydessä perjantaina 13.11.2026. Suunnittelusta vastaavan pienryhmän kokoaminen on aloitettu Marikki Peltoniemen toimesta, ja häneltä saa lisätietoja. Suunnittelutyö alkaa maaliskuussa 2026. Päivi Kiviranta välittää tietoa koko verkostolle, jos löytyisi vielä halukkaita suunnitteluryhmään. Keskustelussa tuli esiin, että toteutustavasta Farmasian Päivien yhteydessä on tullut aiemmin kiitosta, ja että ammattikoulujen lääkehoidon opettajien tavoittaminen olisi myös tärkeää.
- b) *Yhteinen tilanpäivitys:* Fimean koordinoimien verkostojen yhdistyminen toteutuu 1.1.2026 alkaen. Nimestä on keskusteltu kaikissa verkostoissa ja uudeksi nimeksi valikoitui: Kansallinen lääkehoidon kehittämisenverkosto. Fimean sivuilla on julkaistu aiheesta [uutinen 24.11.2025](#), jossa on myös linkki uuden uutiskirjeen tilaamiseen.

Vuoden 2026 aikana verkoston jäsenet toteuttavat aiemmin toimineiden verkostojen vuodelle 2026 sovitut toimenpiteet ja laativat yhteisen strategian vuodesta 2027 eteenpäin. Uudet organisaatiot voivat liittyä Kansalliseen lääkehoidon kehittämisenverkostoon loppuvuonna 2026, samaan aikaan kun strategialuonnos julkaistaan kommentoitavaksi. Alkuvuodesta 2026 Fimea toteuttaa kyselyn verkostoille, jonka tarkoituksena on selvittää, mikä verkostojen toiminnassa ollut keskeisintä, ja millaisten toimien toivotaan jatkuvan. Uuden verkoston ensimmäinen yhteinen tilaisuus järjestetään 26.3. Fimean Kuopion ja Helsingin toimipisteissä (ei etäosallistumismahdollisuutta). Tilaisuudessa käydään läpi mm. kyselyn tulokset sekä keskusteleen strategian tavoitteista työpajoissa.

3. Työryhmien kuulumiset koordinaatioryhmälle

- a) *Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle*
- ei edustajaa kokouksessa
 - Seuraavaan kokoukseen: Pilottitilaisuuden ke 1.10.2025 kokemukset ja kokemusten valtakunnallinen levitys
- b) *Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen, Tuomo Heinonen, Tarja Pajunen*
- [Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon](#) - opas on päivityksen alla. Uusi versio (selkosuomi, ruotsi ja englanti) julkaistaan lääkehoidon päivänä 12.3.2026.
 - Lääkehoidon päivän 2026 teemana on ”Lääkehoito alkaa tiedosta - itsehoitolääkkeet osana lääkitystä”. Päivän [webinaarin ohjelma](#) ja kuvitusmateriaali on vahvistettu (Liite 1). Lisätietoa löytyy [Fimean](#) ja [SuPerin](#) verkkosivuilta.
- c) *Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua, Essi Kariaho*
- Vuoden viimeinen kokous on pidetty. Pääasiassa keskitytään saattamaan käynnissä olevat asiat maaliin. Itsehoitolääkkeiden päivittäistavarakauppaan vapautuminen saattaa tuoda tehtäviä työryhmälle.
 - Nostoja:
 - ✓ Tulossa artikkeli digitaalisten hoitopolkujen sisällöstä ja niissä hyödynnettävistä työkaluista. Tavoitteena on selvittää, kuinka ne vastaavat lääkeinformaation haasteisiin.
 - ✓ Hyvinvointialueille lähteneellä kyselyllä selvitetään, mitä lääketietokantoja on kullakin alueella käytössä. Ensi vaiheessa on lähestytty sairaaloiden farmasisteja. Kyselyllä kartoitetaan myös tekoälyn hyödyntämistä.
 - ✓ [Keskeiset lääketiedon lähteet ja työkalut eri ammattiryhmille](#) - päivitystyö käynnissä
- d) *Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen, Sanna Passi*
- Vuoden viimeinen kokous pidetty marraskuussa, jossa viimeisteltiin LOMF-aiepaperi.

- Terveysthuollon ammattihenkilöiden ja pitkäaikaissairaalan roolista lääkehoitoprosessissa -dokumentin päivittämistarpeita on kartoitettu. Koonti tulossa kommenttikierrokselle koordinaatioryhmään. Pohdittu myös, olisiko koko verkoston laajuinen kommenttikierros tarpeen.
- Esiteltiin sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskevaa lainsäädännön uudistusta. Kokonaisuudistuksen valmistelu on käynnistynyt vuonna 2024 ja nyt uudistus on tarkoitus saattaa loppuun. STM tavoitteena on antaa lakiesitys syksyllä 2026, ja näin ollen lakipaketti tulee lausuttavaksi todennäköisesti kesällä 2026. (STM:n tiedote aiheesta: <https://stm.fi/ammattihenkiloita-koskevan-lainsaadannon-uudistus>)

STM on perustanut virkamiestyöryhmän sekä seuranta- ja arviointiryhmän lain valmistelua tukemaan. Seuranta- ja arviointityöryhmän tehtävänä on seurata ja tukea virkamiesryhmän työskentelyä, osallistua vaihtoehtojen ja ehdotusten arviointiin sekä tuottaa asiantuntijainformaatiota valmistelun tueksi. Seuranta- ja arviointiryhmä jakaantuu viiteen eri alaryhmään, seuraavasti: 1. sosiaali- ja terveydenhuollon ammatin sääntelyn peruseriaatteen ja edellytykset, 2. ammattihenkilöiden oikeudet ja velvollisuudet, 3. ammattihenkilöiden valvonta ja seuraamusjärjestelmä, 4. sääntelyyn sote-ammattiin opiskelevien oikeudet ja tilapäinen toimiminen sekä koulutusjärjestelmä, 5. lääkehoitoa koskevien säännösten sekä vaihtoehtohoitojen ja ei-lääkkeellisten lääketieteellisten perusteiden annettavien esteettisten hoitojen sääntelytarpeen arviointi. Ryhmän puheenjohtajana toimii Sanna-Maria Kivivuori.

Koordinaatioryhmän kokouksessa nousu esiin, että Sanna-Maria Kivivuoren voisi kutsua kokoukseen vierailulle myöhemmin, jos uudistuksesta halutaan jatkaa keskustelua. Todettiin myös, että lainsäädännön uudistus tuo päivitystarpeita [Turvallinen lääkehoito: Opas lääkehoitosuunnitelman laatimiseen](#).

e) Tutkimus ja seuranta, Emma Aarnio

- Viimeisin kokous oli syyskuussa. Seuraava kokous on helmikuussa, johon on kutsuttu RATTI-työryhmän jäsenet vuoden 2026 järjestäytymistä varten.
- Työryhmän kyljessä toimivan Potilaiden osallisuus rationaalisen lääkehoidon tutkimuksissa -työryhmän tavoitteena on olla yhteydessä suomalaisiin tieteellisiin yhdistyksiin, säätiöihin, julkaisuihin ja tutkijakouluihin selvittääkseen, kuinka tutkimuksessa huomioidaan potilaiden osallisuutta. Keskustelussa tuli ilmi, että [Terveysthuollon ammattihenkilöiden ja pitkäaikaissairaalan roolista lääkehoitoprosessissa](#) -dokumentti on laajalti käytössä lääkehoidon seurannan tutkimuksessa. Esimerkki julkaisusta: Mutanen, S., Aarnio, E., Rönngård-Jalkanen, A., & Timonen, J. (2024). Lääkkeiden käyttäjien kokemukset lääkehoidon ongelmista ja näkemykset seurannan vastuista. *Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti*, 61(4), 517-540. <https://doi.org/10.23990/sa.127983>
- Emma on käynyt pyynnöstä vierailulla Lääkkeen käyttäjän osallisuus-työryhmän kokouksessa. Kokouksessa nousi esiin edellisessä koordinaatioryhmän kokouksessa 16.9.2025 käsitelty asia, jossa jokaista työryhmää kannustetaan toteuttamaan omaa seurantaajankohtaisia työryhmän työhön linkittyvistä kansallisista ja kansainvälisistä julkaisuista. Lisäksi keskusteluissa nousi esiin työryhmien väliset vierailut. Ne nähtiin tärkeinä, ja niihin kannustettiin.

f) Lääkealan viestijät

- ei edustajaa kokouksessa

4. Kansallinen lääkehoidon kehittämisverkosto - vuoden 2026 kokoukset

- Kokous 1, keskiviikkona 4.2.2026 klo 13.00-14.50
- Kokous 2, torstaina 7.5.2026 klo 9.00-10.50

- Kokous 3, tiistaina 8.9.2026, klo 13.00-14.50
- Kokous 4, tiistaina 15.12.2026, klo 12.00-13.50

5. Muut asiat

Ei muita asioita.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen 14.05.

LIITTEET Liite 1. Lääkehoidon päivän 2026 kuvia